

Η περίπτωση
της Δανίας

Η εκπαίδευση βιβλιοθηκάρων σε μια μικρή χώρα με μεγάλη βιβλιοθηκονομική παράδοση

Η επιθυμία να γνωρίζουμε και να χρησιμοποιούμε, όταν είναι επιθυμητό και δυνατό, την εμπειρία ξένων συναδέλφων και ιδρυμάτων, η ανάγκη για βελτίωση της παρεχόμενης στην Ελλάδα βιβλιοθηκονομικής εκπαίδευσης και οι γενικότερες εξελίξεις που συντελούνται στο επάγγελμά μας καθιστούν απαραίτητη την επικοινωνία και τη συνεργασία με συναδέλφους από άλλες χώρες.

Το κοινοτικό πρόγραμμα Erasmus δίνει τη δυνατότητα στο διδακτικό και διοικητικό προσωπικό των ιδρυμάτων της τριτοβάθ-

Της
Μερσίνης
Μορελέλη-Κακούρη
(Επίκουρη καθηγήτρια Προϊσταμένη
Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας
ΤΕΙ Θεσσαλονίκης)

β) στις εξελίξεις στον τομέα των Λαϊκών Βιβλιοθηκών και τις νέες υπηρεσίες που προσφέρουν με τη χρήση της νέας τεχνολογίας.

γ) στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών σπουδών που προσφέρουν σε Δανούς Βιβλιοθηκάρους με τη μέθοδο της Εκπαίδευσης εξ Αποστάσεως.

μόρφωση σε εργαζόμενους βιβλιοθηκάρους.

Στη Σχολή απασχολούνται 135 άτομα, από τα οποία τα 40 είναι μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού στην Κοπεγχάγη, και τα 18 στο παράρτημα του Aalborg. Απαραίτητη προϋπόθεση για πρόσληψη σε θέση Εκπαιδευτικού Προσωπικού αποτελεί η κατοχή Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών και το ερευνητικό έργο. Η εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα γίνεται με ανοιχτές προκηρύξεις στις οποίες υποβάλλει αίτηση και το Ε.Π. που ήδη υπηρετεί στη Σχολή και κρίνεται, όπως είναι φυσικό, μαζί με τυχόν άλλους υποψήφιους. Παρόλο που και στη Δανία η βιβλιοθηκονομία θεωρείται "γυναικείο" επάγγελμα οι περισσότεροι καθηγητές στη Σχολή είναι άνδρες! Το Ε.Π. είναι υποχρεωμένο να αφιερώνει το 65% της απασχόλησής του σε διδακτικό έργο, το 25% σε ερευνητικό και το 10% σε διοικητικό έργο. Κάθε εκπαιδευτικός διδάσκει περίπου 10 ώρες εβδομαδιαία. Υπάρχει πρόνοια για την επιστημονική ενημέρωση και εξέλιξη του προσωπικού, δηλαδή ειδικά κονδύλια για την παρακολούθηση σεμιναρίων, συνεδρίων κ.λπ.

Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού της Σχολής προέρχεται από κρατική επιχορήγηση. Περίπου 4% του ετήσιου προϋπολογισμού της, δηλαδή περίπου 2.000.000 δανικές κορώνες, προέρχεται από συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχει το Ε.Π. σε βιβλιοθήκες και άλλους οργανισμούς πληροφόρησης, από μαθήματα συνεχούς επιμόρφωσης που διοργανώνουν για εργαζόμενους βιβλιοθηκάρους και από ερευνητικά προγράμματα.

Η Σχολή διοικείται από τον Κοσμήτορα, ο οποίος διορίζεται από τον Υπουργό Πολιτισμού και εφόσον το επιθυμεί, μπορεί να παραμείνει στη θέση αυτή μέχρι τη συνταξιοδότησή του. Όταν χηρέψει η θέση γίνεται προκήρυξη για την πλήρωσή της, υποβάλ-

Η εκπαίδευση βιβλιοθηκάρων σε μια μικρή χώρα με μεγάλη βιβλιοθηκονομική παράδοση

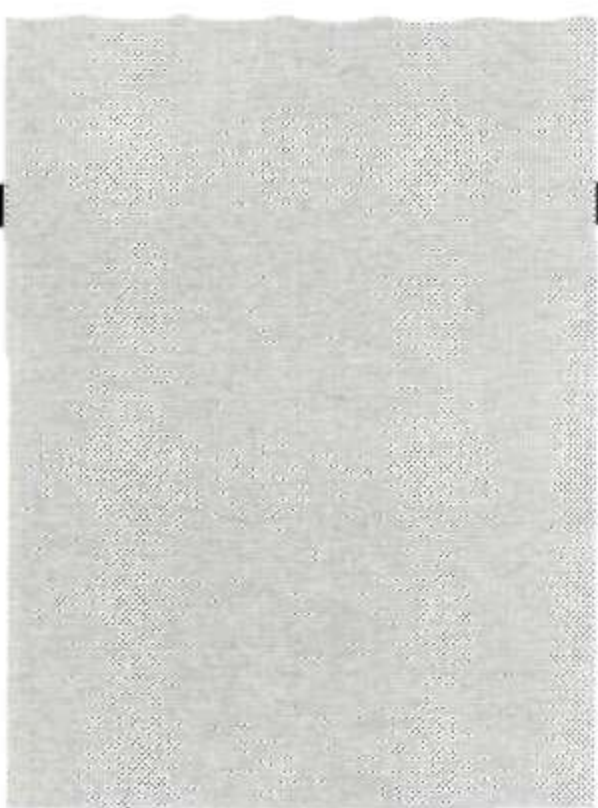
μιας εκπαίδευσης των κρατών μελών της ΕΟΚ να πραγματοποιούν εκπαιδευτικές και προπαρασκευαστικές επισκέψεις συνεργασίας σε ιδρύματα άλλων κρατών μελών. Στα πλαίσια, λοιπόν, του προγράμματος Erasmus πραγματοποιήσα από τις 27 Απριλίου έως και την 1η Μαΐου 1993 εκπαιδευτική επίσκεψη στη Βασιλική Σχολή Βιβλιοθηκονομίας (Danmarks Biblioteksskole) της Δανίας που βρίσκεται στην Κοπεγχάγη.

Της επίσκεψής μου προηγήθηκε επικοινωνία με τη Σχολή Βιβλιοθηκονομίας, την οποία ενημέρωσα σχετικά με τα ενδιαφέροντά μου και τους συγκεκριμένους στόχους της επίσκεψής μου, δηλ. ότι η ενημέρωσή μου θα έπρεπε να επικεντρωθεί:

α) στην Τεχνολογία της Πληροφόρησης και τη διείσδυσή της σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, στα οποία μπορεί να έχει εφαρμογή.

Η Σχολή
Η Σχολή βιβλιοθηκονομίας της Δανίας ιδρύθηκε το 1957 και από το 1960 ανήκει στη δικαιοδοσία του Υπουργείου Πολιτισμού. Στη δικαιοδοσία του ίδιου Υπουργείου, και όχι του Υπουργείου Παιδείας, ανήκουν επίσης σχολές όπως η Αρχιτεκτονικής, Μουσικής, Θεάτρου και Τεχνών. Η Σχολή στεγάζεται στην Κοπεγχάγη σε δυο εξαόροφα κτίρια. Υπάρχει, επίσης, ένα παράρτημά της στην πόλη Aalborg.

Η Σχολή βιβλιοθηκονομίας έχει την ευθύνη της βιβλιοθηκονομικής εκπαίδευσης και έρευνας στη χώρα και λέγεται Βασιλική Σχολή γιατί απευθύνεται στους κατοίκους της Δανίας, της Γροιλανδίας και των νήσων Feroes. Προσφέρει βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση σε τρία επίπεδα: στο προπτυχιακό, στο μεταπτυχιακό και ως συνεχή επι-

75% των αιτούντων έχουν ως πρώτη προτίμησή τους τη Σχολή Βιβλιοθηκονομίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή στη Σχολή αποτελούν το απολυτήριο Λυκείου και η άρτια γνώση δυο ξένων γλωσσών, εκ των οποίων η μια πρέπει να είναι απαραίτητα η αγγλική.

Το σημερινό πρόγραμμα σπουδών άρχισε να εφαρμόζεται στη Σχολή το 1985. Η μεγάλη αλλαγή σε σχέση με το παρελθόν ήταν ο αναπροσανατολισμός των στόχων κι του περιεχομένου του. Αντί της διδασκαλίας πρακτικών δεξιοτήτων και συγκεκριμένων συστημάτων οργάνωσης κ.λ.π. των βιβλιοθηκών και του υλικού τους, δίνεται πλέον έμφαση σε βασικές θεωρίες και μεθοδολογίες της επιστήμης και του επαγγέλματος των βιβλιοθηκονόμων. Εισάγεται επίσης ένα εκτεταμένο μάθημα σχετικά με την ανάπτυξη πληροφοριών και την τεχνολογία της πληροφόρησης; κύριος στόχος του μαθήματος είναι να επιτρέψει στους φοιτητές να εκτελέσουν και να αναλύσουν περίπλοκες έρευνες, κυρίως σε βάσεις δεδομένων και να προβληματιστούν σε βάθος σχετικά με θεωρίες και προβλήματα ευρετηρίασης.

Οι σπουδές και τα μαθήματα που προσφέρονται κατά τη διάρκεια των οκτώ εξαμήνων φοίτησης είναι οργανωμένα ως εξής:

Α' εξάμηνο Πολιτισμός και πληροφόρηση στην Κοινωνία

- Ομάδες χρηστών κι συμπεριφορά τους
- Παραγωγή γνώσης και υλικού Ιστορία και διοίκηση βιβλιοθηκών

Β' εξάμηνο Βασικές σπουδές Βιβλιοθηκονομίας

- Βιβλιογραφία (έντυπη και ηλεκτρονική)
- Καταλογογράφηση-Ταξινόμηση
- Πληροφοριακή εργασία και Τεκμηρίωση

Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση και υποβάλλουν αναφορά σχετικά με την εμπειρία που απέκτησαν, τα προβλήματα που συνάντησαν και τις προτάσεις που θα ήθελαν να κάνουν για τη βελτίωση του προγράμματος πρακτικής άσκησης.

Δ' εξάμηνο Επιλογή υλικού και παρέμβαση του βιβλιοθηκονόμου στη διάδοση της πληροφόρησης

- Ιστορία του πολιτισμού και των ιδεών
- Ιστορία ευρωπαϊκών βιβλιοθηκών / συγκριτική βιβλιοθηκονομία
- Προσκτήσεις
- Διαχείριση συλλογής

Στα πρώτα τέσσερα εξάμηνα γίνεται μια

γενική, θεωρητική παρουσίαση της επιστήμης της βιβλιοθηκονομίας, καθώς και των βιβλιοθηκών και κέντρων πληροφόρησης από ιστορική και κοινωνιολογική άποψη. Οι φοιτητές ασχολούνται επίσης με τη θεωρία της ταξινόμησης, του βιβλιογραφικού ελέγχου, με προβλήματα καταλογογράφησης και πληροφοριακής εργασίας. Τα θέματα αυτά τα προσεγγίζουν κυρίως θεωρητικά, εξετάζοντας π.χ. τη θεωρία της ταξινόμησης και όχι ένα συγκεκριμένο ταξινομικό σύστημα.

Στο τέταρτο και το πέμπτο εξάμηνο αρχίζει εξειδίκευση στην εκπαίδευση των φοιτητών, εφόσον υπάρχει η δυνατότητα επιλογής συγκεκριμένων μαθημάτων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητες που

Η εκπαίδευση βιβλιοθηκονόμων σε μια μικρή χώρα με μεγάλη βιβλιοθηκονομική παράδοση

έχουν αποκτήσει μέχρι το στάδιο αυτό. Το γενικό πλαίσιο, όμως, και η γενική κατεύθυνση είναι και πάλι συγκεκριμένα εφόσον τμήμα της εκπαίδευσής τους εξακολουθεί να παραμένει υποχρεωτικό και το ίδιο για όλους.

Ε' και ΣΤ' εξάμηνο:

- Αρχές διοίκησης και οικονομίας
- Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμη της πληροφόρησης
- Αλληλεπίδραση μεταξύ χρηστών και συστημάτων πληροφόρησης
- Μέθοδοι έρευνας
- Επιπλέον ένα μάθημα ως επιλογή από τις ομάδες Α και Β:
- A. Αρχαιονομία
- Παιδικές Βιβλιοθήκες
- Μουσικές βιβλιοθήκες
- Ειδικές ομάδες χρηστών

λονται υποψηφιότητες και καταρτίζεται, από συμβούλιο της σχολής, αξιολογικός πίνακας των υποψηφίων. Ο πίνακας αυτός υποβάλλεται στον Υπουργό Πολιτισμού, ο οποίος με τη σειρά του βλέπει τους υποψηφίους και παίρνει την τελική απόφαση.

Ο Κοσμήτορας συνεργάζεται και επικουρείται στο έργο του από το Διευθυντή Σπουδών, ο οποίος συντονίζει τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες της Σχολής και από δυο Επιτροπές Σπουδών, αποτελούμενες από τέσσερις (4) εκπαιδευτικούς και τέσσερις (4) εκπροσώπους των σπουδαστών η κάθε μια: η μια επιτροπή έχει ως αντικείμενό της το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, ενώ η άλλη το μεταπτυχιακό. Και στις δυο επιτροπές συμμετέχει και ο Διευθυντής Σπουδών.

Επίσης υπάρχει η ονομαζόμενη Συμβουλευτική Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν εκτός από τους εκπροσώπους της Σχολής και εκπροσώποι της Δανικής Ένωσης Βιβλιοθηκονόμων και της Ένωσης Ειδικών Βιβλιοθηκών συνεδριάζει δυο φορές το χρόνο και ασχολείται κυρίως με θέματα προγράμματος σπουδών. Η επιτροπή αυτή έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί στον υπουργό και να ζητήσει τη ρύθμιση εκπαιδευτικών, κυρίως, θεμάτων.

Η Σχολή έχει σχετική ανεξαρτησία, δηλαδή μπορεί να διαμορφώσει το πρόγραμμα σπουδών ανάλογα με τις ανάγκες που παρουσιάζονται στην αγορά, χωρίς να ζητήσει έγκριση από το υπουργείο ή από άλλο φορέα, να αποφασίσει και να προκηρύξει θέσεις εκπαιδευτικού και άλλου προσωπικού κ.λπ.

Προπτυχιακό πρόγραμμα

Οι σπουδές στο προπτυχιακό πρόγραμμα διαρκούν τέσσερα (4) έτη. Κάθε χρόνο γίνονται δεκτοί στη Σχολή 200 φοιτητές, από τους οποίους οι 140 φοιτούν στην Κοπεγχάγη και οι 60 στο παράρτημα που υπάρχει στην πόλη Aalborg. 20% των εισαγομένων είναι εργαζόμενοι ήδη σε βιβλιοθήκες και το

- Κέντρα πληροφόρησης
- Λογοτεχνία και βιβλιοθήκες
- Ιδιωτικοί οργανισμοί, εταιρίες, κλπ. και πληροφόρηση

Β. Ανθρωπιστικές επιστήμες: βιβλιογραφία και υπηρεσίες πληροφόρησης

Κοινωνικές επιστήμες: βιβλιογραφία και υπηρεσίες πληροφόρησης

Θετικές και εφαρμοσμένες επιστήμες: βιβλιογραφία και υπηρεσίες πληροφόρησης
Ζ' εξάμηνο

Δυο σεμινάρια, κατά τη διάρκεια των οποίων οι φοιτητές, αφού επιλέξουν θέματα της αρεσκείας τους, πρέπει να αποδείξουν πως μπορούν να εργαστούν επιστημονικά/ερευνητικά μόνοι τους, να αντιμετωπίσουν και να λύσουν προβλήματα που θα συναντήσουν σε Βιβλιοθήκες / Κέντρα Πληροφόρησης.

Η' εξάμηνο

Συγγραφή διατριβής, έκτασης περίπου

Η εκπαίδευση βιβλιοθηκονομικών σε μια μικρή χώρα με μεγάλη βιβλιοθηκονομική παράδοση

100 σελίδων, σε εξειδικευμένο θέμα και μετά από εκτεταμένη έρευνα.

Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών

Το 1990 άρχισε να λειτουργεί μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στην Επιστήμη της Πληροφόρησης. Οι σπουδές διαρκούν δύο (2) έτη, όταν η παρακολούθηση είναι με πλήρες ωράριο (παρακολούθηση μαθημάτων και σεμιναρίων 1:00-6:00μ.μ. δύο φορές την εβδομάδα) και τέσσερα (4) έτη (παρακολούθηση μαθημάτων τα Σαββατοκύριακα), όταν γίνεται με τη μέθοδο της εκπαίδευσης εξ αποστάσεως. Περίπου οι μισοί από τους φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος είναι εργαζόμενοι σε βιβλιοθήκες, είτε πτυχιούχοι της Σχολής είτε όχι. Στόχος του προγράμματος είναι να προε-

τοιμάσει information managers ικανούς να σχεδιάσουν και να αξιολογήσουν ένα σύστημα πληροφόρησης και δίνει έμφαση στη θεωρητική, αλλά και στην πρακτική πλευρά της ανάκτησης πληροφοριών. Μαθήματα που διδάσκονται περιλαμβάνουν την Επιστήμη της Πληροφόρησης και τη θεωρία της Ανάκτησης Πληροφοριών (ανάλυση και σχεδιασμός προβλημάτων που αφορούν την ανάκτηση, την παρουσίαση, την ποιότητα και τη χρήση των πληροφοριών σε συνδυασμό με θεωρίες ευρετηρίασης και ταξινόμησης), τη Διαχείριση και Οικονομία της Πληροφόρησης (διαχείριση πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων, διαχείριση διαφόρων ειδών ροής της πληροφόρησης, ανάλυση αναγκών πληροφόρησης σε διάφορους οργανισμούς, οικονομική πλευρά της διαχείρισης της πληροφόρησης, συστήματα πληροφόρησης σε οργανισμούς και ιδιωτικές εταιρίες, εισαγωγή της τεχνολογίας της πληροφόρησης σε οργανισμούς, στατιστική, μέθοδοι αξιολόγησης), τις Διαδικασίες σχεδιασμού (σχεδιασμός τραπεζών πληροφοριών και interfaces), Γλώσσες ταξινόμησης και ευρετηρίασης (κατάρτιση θη-

σαυρών, αυτόματη ευρετηρίαση, ελεγχόμενα λεξιλόγια και φυσική γλώσσα), Bibliometrics.

Πρόγραμμα συνεχούς επιμόρφωσης βιβλιοθηκονομικών

Το πρόγραμμα Συνεχούς Επιμόρφωσης που προσφέρει η Σχολή βιβλιοθηκονομίας οργανώθηκε συστηματικά στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Η μείωση του αριθμού των εισαγομένων φοιτητών στη Σχολή επέτρεψε την απασχόληση του υπάρχοντος εκπαιδευτικού προσωπικού στο νέο πρόγραμμα. Μέχρι σήμερα έχει μετεκπαιδευτεί ένας σημαντικός αριθμός Δανών Βιβλιοθηκονομικών, ενδεικτικά αναφέρεται πως το 1986 προσφέρθηκαν μαθήματα επί 265 βδομάδες και τα οποία παρακολούθησαν 2750 βιβλιοθηκονομικοί. Τα περισσότερα προγράμμα-

τα διαρκούν μια βδομάδα, λίγα είναι εκείνα που μπορεί να διαρκέσουν τέσσερις με ένδεκα βδομάδες. Η τάση είναι πλέον να γίνονται σεμινάρια μικρής διάρκειας και πολύ εξειδικευμένα. Συνήθως τα προγράμματα αυτά έχουν στόχο είτε να εκπαιδεύσουν τους βιβλιοθηκονομικούς σε θέματα σύγχρονης τεχνολογίας, είτε να προσφέρουν εκπαίδευση υψηλότερου επιπέδου από αυτήν που παρέχουν οι βασικές σπουδές, ή τέλος να τους ενημερώσουν σε θέματα σύγχρονων εξελίξεων και τάσεων στο επάγγελμα.

Η βιβλιοθήκη της Σχολής

Η βιβλιοθήκη της Βασιλικής Σχολής Βιβλιοθηκονομίας, ιδρύθηκε το 1956 και αποτελεί την κεντρική Βιβλιοθήκη στη Δανία για βιβλιοθηκονομικό υλικό. Η συλλογή της περιλαμβάνει 130.000 περίπου βιβλία και 1600 τίτλους περιοδικών. Λειτουργεί από τις 9:00π.μ. έως τις 4:00 μ.μ. Απασχολεί εννέα (9) βιβλιοθηκονομικούς με πλήρες ωράριο και εποχιακά φοιτητές με μερική απασχόληση. Διοικείται από το Διευθυντή της Βιβλιοθήκης, ο οποίος είναι και ο πρόεδρος της Επιτροπής Βιβλιοθήκης της οποίας ο ρόλος είναι συμβουλευτικός. Στην επιτροπή συμμετέχουν επίσης τρεις καθηγητές της Σχολής, ένας εκπρόσωπος του λοιπού προσωπικού και ένας εκπρόσωπος των φοιτητών.

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της Βιβλιοθήκης, για βιβλία και περιοδικά μόνο, ανέρχεται σε 1.500.000 Δανικές Κορώνες, δηλαδή περίπου 54.000.000 δραχμές!

Γίνονται περίπου 1100 δανεισμοί το χρόνο από βιβλιοθηκονομικούς άλλων βιβλιοθηκών, ενώ οι δανεισμοί από τον πληθυσμό της Σχολής έχουν, για το 1992, ως εξής:

1700 δανεισμοί από καθηγητές

4700 δανεισμοί από φοιτητές

48 δανεισμοί από άλλες χώρες.

Η βιβλιοθήκη δανείστηκε επίσης, μέσω του δανεισμού μεταξύ βιβλιοθηκών (interlibrary), περίπου 1000 τεκμήρια.

Κατοχύρωση του επαγγέλματος

Το επάγγελμα του βιβλιοθηκονομικού δεν είναι απόλυτα κατοχυρωμένο στη Δανία, εφόσον δεν απαιτείται πτυχίο της Σχολής για να καταλάβει κανείς επιστημονική θέση σε βιβλιοθήκη. Μόνο στις Λαϊκές Βιβλιοθήκες απαιτείται να διαθέτει υποψήφιος πτυχίο βιβλιοθηκονομίας για να καταλάβει θέση Διευθυντή. Στις Ακαδημαϊκές μάλιστα βιβλιοθήκες οι κάτοχοι πτυχίου οποιασδήποτε άλλης πανεπιστημιακής σχολής καταλαμβάνουν υψηλότερες θέσεις από τους πτυχιούχους βιβλιοθηκονομίας. Στις δε ερευνητικές βιβλιοθήκες μπορεί οποιοσδήποτε να απασχοληθεί σε θέσεις βιβλιοθηκονομικών.

Εκτιμήσεις - Συμπεράσματα

Η Βασιλική Σχολή Βιβλιοθηκονομίας στην Κοπεγχάγη έχει να παρουσιάσει ένα σημα-

ντικό παρελθόν και ένα αξιόλογο παρόν και μέλλον. Κύριος συντελεστής της επιτυχίας φαίνεται να είναι το εκπαιδευτικό προσωπικό της του οποίου η ερευνητική και επιστημονική δραστηριότητα δεν περιορίζεται στα όρια της Δανίας μόνο, αλλά παρουσιάζεται αρκετά δυναμικά και στο διεθνή χώρο. Κατά τη διάρκεια των ετών 1965-1989 η Σχολή Βιβλιοθηκονομίας παρήγαγε το 41% της βιβλιοθηκονομικής επιστημονικής έρευνας στη Δανία. Η έμφαση που δίνεται στην ερευνητική δραστηριότητα αναγκάζει τους εκπαιδευτικούς να ενημερώνονται συνεχώς επιστημονικά, να συμμετέχουν σε εθνικά και διεθνή συνέδρια και να επιζητούν τη συνεργασία με συναδέλφους τους από άλλες χώρες. Προϋπόθεση άλλωστε για την πρόσληψη Ε.Π. στη Σχολή αποτελεί η προηγούμενη ερευνητική τους δραστηριότητα.

Η ύπαρξη πλούσιας σε υλικό και άρτια οργανωμένης βιβλιοθήκης, η όλη βιβλιοθηκονομική υποδομή στη Δανία (εθνική βιβλιογραφία, συλλογικοί κατάλογοι βιβλιοθηκών, ευρετήρια περιοδικών εκδόσεων), η εφαρμογή της τεχνολογίας της πληροφόρησης στις υπηρεσίες των βιβλιοθηκών και η μεταξύ τους συνεργασία στηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, την πληροφόρηση και ενημέρωση των φοιτητών και τις ερευνητικές δραστηριότητες του προσωπικού.

Η διοργάνωση και παροχή προγραμμάτων, σε επίσημη και συνεχή βάση, συνεχούς επιμόρφωσης των Δανών βιβλιοθηκάρων από τη Σχολή βιβλιοθηκονομίας δημιουργεί μια σημαντική σχέση μεταξύ των καθηγητών της Σχολής και των συστημάτων πληροφόρησης της χώρας. Η σχέση αυτή επηρεάζει θετικά και την προπτυχιακή εκπαίδευση που παρέχεται από τη Σχολή, εφόσον οι καθηγητές έχουν άμεση γνώση των προβλημάτων και των αναγκών της αγοράς, δηλαδή των βιβλιοθηκών/κέντρων πληροφόρησης.

Το πρόγραμμα σπουδών της Σχολής καθαρτίζεται από το εκπαιδευτικό προσωπικό και εφαρμόζεται χωρίς άλλες γραφειοκρατικές διαδικασίες, όπως εγκρίσεις από υπουργεία ή άλλους φορείς. Η ύπαρξη της Συμβουλευτικής Επιτροπής στην οποία συμμετέχουν και επαγγελματίες βιβλιοθηκάριοι, εκτός σχολής, επιτρέπει την οργανωμένη, επίσημη και συνεχή τροφοδότηση με πληροφόρηση και από εξωακαδημαϊκό πληθυσμό.

Η καλή γνώση της αγγλικής ως προϋπόθεση της εισόδου των φοιτητών στη σχολή εξασφαλίζει την επαφή τους με τη διεθνή βιβλιοθηκονομική βιβλιογραφία και δεν τους περιορίζει στα συγγράμματα ή τις σημειώσεις των καθηγητών τους, κάτι που δυστυχώς συμβαίνει στην Ελλάδα. Χαρακτηριστικό είναι πως σε ορισμένα μαθήματα η βιβλιογραφία που παρέχεται στους φοιτητές είναι στην αγγλική και μόνο. Γίνεται

προσπάθεια να ετοιμαστούν συγγράμματα για όλα τα μαθήματα στη Δανική γλώσσα, αλλά ακόμα και όταν επιτευχθεί αυτός ο στόχος, θα εξακολουθήσουν οι καθηγητές να προτείνουν και να εξετάζουν και σε αγγλόφωνη βιβλιογραφία.

Η έμφαση που δίνεται και από το πρόγραμμα σπουδών, αλλά και από τις μεθόδους διδασκαλίας, στο θεωρητικό μέρος των μαθημάτων δίνει τη δυναμικότητα στους φοιτητές να αναπτύξουν κριτική σκέψη, να προβληματιστούν σχετικά με θέματα και προβλήματα της γνώσης και της πληροφόρησης και να μπορέσουν να προτείνουν δικές τους λύσεις, ανάλογα με την κοινότητα που εξυπηρετούν και το περιβάλλον στο οποίο εργάζονται. Συγχρόνως, όμως, η δυνατότητα χρήσης και πρόσβασης σε σύγχρονες μορφές αποθήκευσης και ανάκτησης των πληροφοριών επιτρέπουν στους φοιτητές να αποκτήσουν και τις απαραίτητες δεξιότητες και τεχνικές αναζήτησης, οργάνωσης χρήσης και διάδοσης της πληροφόρησης και της γνώσης.

Η επίσκεψη στη Βασιλική Σχολή Βιβλιοθηκονομίας αποτέλεσε μια πολύ σημαντική εμπειρία, γιατί μελετήθηκε και μια άλλη πλευρά της βιβλιοθηκονομικής εκπαίδευσης και πρακτικής, πέρα από την αγγλοσαξωνική που μας είναι περισσότερο οικεία στην Ελλάδα. Συζητήθηκαν με το Ε.Π. συγκεκριμένα θέματα και προβλήματα κοινού ενδιαφέροντος και διαπιστώθηκε κοινή αντίληψη και φιλοσοφία ως προς το επιθυμητό. Η βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση και επιστημονική δραστηριότητα παρουσιάζει κάποια υστέρηση στην Ελλάδα φαίνεται να οφείλεται σε έλλειψη προγραμματισμού, σε κακό σχεδιασμό και μη ανταπόκριση των αρμοδίων οργάνων σε αιτήματα των Τμημάτων Βιβλιοθηκονομίας που έχουν τεθεί επανειλημμένα (στελέχωση των τμημάτων με το κατάλληλο προσωπικό, ενθάρρυνση και στήριξη της έρευνας, εξέταση εισαγομένων σπουδαστών και στην αγγλική, ορθολογικότερο πρόγραμμα σπουδών).

Πρακτικό αποτέλεσμα της επίσκεψης ήταν η πρόσκληση προς το τμήμα Βιβλιοθηκονομίας του ΤΕΙΘ να συμμετάσχει σε πρόγραμμα συνεργασίας και στην υποβολή πρότασης με τη Σχολή της Δανίας, το Τμήμα Σπουδών Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου του Sheffield, του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας του Πανεπιστημίου του Loughborough και του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας του Πανεπιστημίου της Σκωτίας Robert Gordon για τη δημιουργία Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Συνεργασίας στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus.

Πηγές

- Albrechtsen, Hanne. Προσωπική συνέντευξη. 29 Απρ. 1993
- Harbo, Ole. Προσωπική συνέντευξη. 27 Απρ. 1993
- Hoer, Ivar. Προσωπική συνέντευξη. 28 Απρ. 1993
- Hyldegard, Jette. Προσωπική συνέντευξη. 30 Απρ. 1993
- Kajberg, Leif, "Library and Information Science Research in Denmark 1965-1989: a Content Analysis of R & D Publications," *International Journal of Information and Library Research*, 3:3 (1991), 187-220.
- Kajberg, Leif. Προσωπική συνέντευξη. 28 Απρ. 1993
- Knudsen, Per. Προσωπική συνέντευξη. 27 Απρ. 1993
- Larsen, Gitte. Προσωπική συνέντευξη. 30 Απρ. 1993
- Pors, Niels Ole. "The Royal School of Librarianship: Structure, Functions and Changes," *Librarians' World*, 1:5 (1992), 2-4.
- Pors, Niels Ole. Προσωπική συνέντευξη. 27 Απρ. 1993

Η εκπαίδευση βιβλιοθηκάρων σε μια μικρή χώρα με μεγάλη βιβλιοθηκονομική παράδοση